

naša skupnost

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE GROSUPLJE

POSLOVANJE ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA OBČINE GROSUPLJE V PRVEM POLLETJU

Gospodarstvo

Informacija o poslovanju organizacij združenega dela v občini Grosuplje je izdelana na podlagi podatkov iz periodičnih obračunov za I. polletje 1986 in drugih statističnih virov. Na področju gospodarstva posluje 38 organizacij združenega dela, ki so razvrščene v osem gospodarskih področjih. Najmočnejše je zastopano področje industrije in gradbeništva, katerih poslovni rezultati najbolj vplivajo na poslovni uspeh celotnega gospodarstva občine. V februarju 1985 leta je pričela s poslovanjem Obrtna zadruga MAGRO Grosuplje, zato primerjavo rezultatov te organizacije s poslovnimi rezultati doseženimi v I. polletju 1985 ni realna.

Organizacije izvršene v področja gospodarstva:

Področje	Število OZD	Število zaposlenih	Delež v dohodku gospodarstva občine (%)
Industrija	15	2.579	49,3
Kmetijstvo	4	202	3,9
Gradbeništvo	6	2.322	29,7
Promet in zveze	1	221	3,7
Trgovina	5	337	5,3
Gostin. in turizem	2	108	1,9
Obrt in osebne storitve	3	174	4,1
Stanov. komun. dejavnost	2	132	2,1
GOSPODARSTVO	38	6.075	100,0

Gospodarstvo občine je v I. polletju doseglo nekoliko boljše rezultate kot v predhodnem tromesečju, predvsem glede na visoko povečanje posameznih kategorij, nekoliko se je izboljšalo tudi delitveno razmerje v razporeditvi dohodka, vendar je na tem področju še velik razkorak z določili resolucije za leto 1986 in doseženo razporeditvijo dohodka v I. polletju 1986.

Realno presojanje doseženih rezultatov otežuje visoka rast cen. Po podatkih Zavoda za statistiko SR Slovenije so bile cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih v I. polletju 1986 v primerjavi z enakim obdobjem lani višje za 87,8%, cene izdelkov v prodaji na drobno za 86,4%, življenjski stroški pa so bili višji za 89,6%.

Na področju blagovne menjave s tujino so organizacije združenega dela, predvsem s področja industrije, ki so nosilke zunanje trgovinske menjave, dosegle razmeroma dobre rezultate v izvozu blaga in storitev tako v skupnem izvozu kot tudi v izvozu na konvertibilno področje. Precej pa je slabša pokritost uvoza z izvozom, predvsem na konvertibilnem področju, kjer se je znižala od 154% na 119%. Po podatkih iz carinskih deklaracij se je izvoz blaga in storitev na konvertibilni trg v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal za 22%, uvoz blaga in storitev pa za 57%. Na konvertibilno področje je bilo usmerjeno 83% celotnega izvoza, uvoz s tega področja pa je znašal v skupnem uvozu 90%.

Od večjih izvoznikov na konvertibilno področje, ki imajo tudi pozitivno pokritje uvoza z izvozom, so največ povečali izvoz v DO Black & Decker Grosuplje (215%), v TOZD Stikalni elementi Dobropolje (79%) in v TOZD Specialne baterije Šentvid (24%). Večji izvoz na to področje so dosegli le še v DO Kovinastroj Grosuplje, medtem ko je pri ostalih izvoznikih vrednost izvoza manjša kot v I. polletju lani.

Finančni rezultati poslovanja organizacij združenega dela s področja gospodarstva v obdobju januar—junij 1986:

Po podatkih iz periodičnih obračunov je gospodarstvo doseglo nekoliko boljše finančne rezultate kot v I. tromesečju, vendar ocenjujemo, da so nekateri kazalci uspešnosti in učinkovitosti gospodarjenja še vedno nižji od doseženega povprečja v republiki. V I. polletju so organizacije združenega dela s področja gospodarstva ustvarile 31.251.354 tisoč din celotnega prihodka ali 103% več kot v enakem obdobju lani. Organizacije iz področja industrije in gradbeništva so ustvarile 73% celotnega prihodka vsega gospodarstva. Rast celotnega prihodka je znašala v industriji 113%, v gradbeništvu pa 87%. Najnižja rast celotnega prihodka je bila dosežena na področju prometa in zvez (71%). Večina celotnega prihodka so organizacije dosegle s prodajo izdelkov in storitev na domačem trgu. V strukturi celotnega prihodka je nekoliko višji delež od prihodkov na tujem trgu in znaša 10,1%, v industriji 20,1%.

Rast porabljenih sredstev je za 4 odstotne točke nižja od rasti celotnega prihodka, tako da se je ekonomičnost poslovanja nekoliko izboljšala. V I. polletju 1986 je gospodarstvo na 100 din porabljenih sredstev doseglo 135,5 din celotnega prihodka, v preteklem letu pa 132,8 din.

Po obračunu porabljenih sredstev je organizacijam združenega dela ostalo 8.186.938 tisoč din dohodka, kar je 115% več kot v primerjalnem obdobju. Skoraj polovico dohodka so dosegle organizacije s področja industrije, pri čemer pa je bila rast dohodka na tem področju (98%) nižja od povprečne rasti gospodarstva. Najvišji rast dohodka, (izločene OZD), ki so v I. polletju 1985 poslovale z izgubo in novo ustanovljena OZD so dosegli v: DO Partner Grosuplje (260%), DO Livar TOZD Tovarna armatur (222%) in Iskra TOZD Stikalni elementi (205%). Večina organizacij je dosegla preko 100%-no rast dohodka, le 7 organizacij ima nižjo rast dohodka.

V I. polletju so poslovali z izgubo v dveh organizacijah združenega dela:

Izvoz in uvoz blaga in reprodukcijskega materiala v obdobju januar—junij 1986:

	I—VI/85	I—VI/86	Regionalna strukt. v %	IND I—VI/85	I—VI/86
Izvoz skupaj	1356.526	1713.495	126	100	100
— na konvert. trg	1165.007	1423.213	122	86	83
— na klirin. trg	191.519	290.282	152	14	17
Uvoz skupaj	1026.183	1320.296	129	100	100
— s konvert. trga	758.101	1193.240	157	74	90
— s klirin. trga	268.082	127.056	47	26	10

Tudi razporejena sredstva za osebne dohodke in skupno porabo so naraščala hitreje od dohodka, povprečno so porasla za 124%, kar predstavlja 7,8%-no hitrejšo rast od rasti dohodka. Temeljna usmeritev resolucije na področju politike delitve dohodka za leto 1986 je ohranitev deleža akumulacije v dohodku in zaostajanje skupne in splošne potrebe ter usklajenost rasti sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v TOZD z rastjo dohodka. Iz podatkov iz periodičnih obračunov je razvidno, da v 15-ih organizacijah združenega dela rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v TOZD presega rast dohodka: do 5% večjo rast v 4 OZD, od 6% do 10% v 3 OZD, od 11% do 20% v 3 OZD, od 21% do 100% v 1 OZD in nad 100% v 4 OZD.

Prav tako je več kot polovica organizacij znižala delež akumulacije v dohodku. Rast sredstev za akumulacijo ni ugodna, saj precej zaostaja za rastjo dohodka in znaša 68%, njen delež v razporejenem dohodku pa se je znižal od 20,4% lani, na 16,1% letos. Največji delež akumulacije v dohodku so dosegli v: Obrtni zadrugi Magro (60%), DO Livar TOZD Tovarna armatur (49%), KZ Dobropolje (44%), DO Pekarna Grosuplje (40%) in Iskra TOZD Stikalni elementi Dobropolje (39%).

Glede na razmeroma skromno rast akumulacije se je poslabšala stopnja akumulativne, nekoliko manj pa reproductivne sposobnosti gospodarstva. Poleg organizacij, ki sta poslovali z izgubo niso za poslovni sklad razporedili nobenih sredstev še v: TOZD Specialne baterije Šentvid, GPG TOZD Splošne gradnje, TOZD Albin Grajzer Ivančna Gorica le 945 tisoč din in TZO Grosuplje 221 tisoč din.

V I. polletju je bilo v gospodarstvu zaposlenih 6.018 delavcev, kar je za 1% manj kot lani. Zaposlenost se je najbolj znižala na področju gradbeništva. Povprečni mesečni obračunani čisti osebni dohodek na delavca je v gospodarstvu občine znašal 82.420 din in je višji za 128%. V več kot 2/3 organizacijah so obračunani čisti osebni dohodki višji od doseženega povprečja v občini, v 20-tih OZD pa so znašali povprečni osebni dohodki med 80 in 100 tisoč din. Glede na nižjo rast življenjskih stroškov od rasti osebnih dohodkov so se tudi realni osebni dohodki v večini organizacij precej povečali.

Negospodarstvo

Na področju negospodarstva posluje v občini 14 organizacij združenega dela družbenih dejavnosti in 4 delovne skupnosti DPS in SIS, v katerih je zaposlenih 952 delavcev. Zaposlenost se je povečala za 2% oziroma za 21 delavcev in sicer v Domu starejših občanov Grosuplje za 9 delavcev, VVO Stojan Šuligoj Grosuplje za 7 delavcev in v TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Grosuplje za 5 delavcev.

V družbenih dejavnostih je celotni prihodek glede na enako obdobje lani višji za 136%, dohodek in čisti dohodek pa za 155%. Večji del dohodka so organizacije združenega dela razporedile za osebne dohodke. Povprečni mesečni obračunani čisti osebni dohodek na delavca je v družbenih dejavnostih znašal 94.080 din ali 131% več kot pred letom, v delovnih skupnostih SIS in DPS 98.446 din (125%), v gospodarstvu občine pa 82.420 din (128%). Vidimo, da je rast osebnih dohodkov v negospodarstvu v okviru rasti osebnih dohodkov v gospodarstvu kljub temu, da je v skladu z usmeritvami resolucije za leto 1986 predvideno usklajevanje ravni osebnih dohodkov delavcev v negospodarskih dejavnostih z ravni osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu, kjer je še vedno prisoten velik razkorak in ravni osebnih dohodkov glede na stopnjo zahtevnosti del in nalog.

V I. polletju 1986 je nivo povprečnih obračunanih mesečnih osebnih dohodkov naslednji: 2 organizaciji združenega dela od 70 do 80 tisoč din, 3 od 80 do 90 tisoč din, 6 od 90 do 100 tisoč din, 2 od 100 do 110 tisoč din in 5 od 110 do 120 tisoč din.

KOMITE ZA DRUŽBENO PLANIRANJE IN GOSPODARSTVO

Struktura razporeditve dohodka (dohodek povečan za znesek izgub) v %:

	Struktura I—VI/85	I—VI/86
Doseženi dohodek	100,0	100,0
— razporejeni skupni dohodek	2,7	1,1
— del dohodka za skupne potrebe	10,7	12,5
— del dohodka za splošne potrebe	0,9	1,7
— del dohodka za druge potrebe	14,1	14,7
— razporejena sredstva za bruto OD	47,7	50,3
— za stanovanjske potrebe skup. porabe	1,9	1,9
— za druge potrebe skupne porabe	1,6	1,7
— za poslovni sklad in izboljšanje materialne osnove dela	16,9	13,1
— za rezervni sklad	3,5	3,0

DO Stolarska Dobropolje (49.023 tisoč din — I. tromesečje: 36.100 tisoč din) in TOZD Sinoles Ivančna Gorica (25.628 tisoč din — I. tromesečje: 46.667 tisoč din). V obeh organizacijah doseženi čisti dohodek ni zadoščal za izplačila akontacij osebnih dohodkov v višini zneska izgube.

Dohodek na delavca je v gospodarstvu znašal 1.344 tisoč din (v I. tromesečju: občina 468 tisoč din, SR Slovenija 654 tisoč din). Najvišji dohodek na delavca na področju industrije so dosegli v DO Livar TOZD Tovarna armatur (3.730 tisoč din — povečanje 222%), TOZD Livarna sive in nodularne litine (2.253 tisoč din — 136%) in DO Black & Decker Grosuplje (2.069 tisoč din — 22%).

Razmerje med doseženim dohodkom in povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi nam kaže učinkovitost gospodarjenja. Na 100 din povprečno uporabljenih poslovnih sredstev je gospodarstvo doseglo 23,4 din dohodka, kar je 4% več kot v primerjalnem obdobju. Učinkovitost gospodarjenja se je povečala na vseh področjih, razen v industriji (-2%) in na področju prometa in zvez (-7%).

Iz strukture razporeditve dohodka je razvidno, da so delitvena razmerja

precej slabša kot v I. polletju lani. Povečuje se delež dohodka za potrebe zunanje organizacije združenega dela; v delu dohodka, ki ostane za delitev znotraj organizacij pa je močno padel delež sredstev za akumulacijo, vendar je nekoliko višji kot v I. tromesečju. V razporeditvi dohodka so se povečale zlasti obveznosti za skupno (150%) in splošno porabo (296%). Tolikšno povečanje je rezultat višjih osnov za obračun, pa tudi višjih prispevnih stopenj in novo uvedenih davkov (povečana splošna stopnja davka na dohodek in novo uveden davek po posebni stopnji).

OSNUTEK SKLEPOV IN STALIŠČ IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE OBČINE GROSUPLJE OB OBRAVNAVU INFORMACIJE O POSLOVANJU ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA OBČINE GROSUPLJE V OBDOBJU JANUAR—JUNIJ 1986

- Izvršni svet ugotavlja, da so sicer rezultati nekoliko boljše kot v predhodnem tromesečju vendar pa v globalu ponovno zaostajamo za republiškim povprečjem.
- Izvršni svet ugotavlja, da je na področju zunanjetrgovinske menjave doseženo določeno povečanje saj je na konvertibilni trg bilo plasirano za 22% več kot v enakem obdobju lani prav tako, pa se je sicer povečal tudi uvoz tako, da se je stopnja pokritja uvoza z izvozom zmanjšala. Izvršni svet smatra, da je na tem področju potrebno zadržati obstoječi trend izvoza.
- Delitvena razmerja v občini niso ugodna. So sicer nekaj boljše kot v prvem tromesečju vendar so sredstva za osebne dohodke in skupno porabo naraščala za 7,7% hitreje kot to predvideva resolucija. Izvršni svet zahteva od delovnih organizacij, da se pri delitvenih razmerjih dosledno upoštevajo resolucijske usmeritve in obstoječi interventni zakon kajti v nasprotnem primeru bo izvršni svet dolžan v skladu z obveznostmi rigorozno ukrepati. Izvršni svet posebej opozarja poslovodne strukture, da zagotovijo ustrezna delitvena razmerja ker bodo v prvi fazi nosili tudi polno odgovornost za neusklajenost delitvenih razmerij. Gibanje osebnih dohodkov bo izvršni svet obravnaval v posebni analizi, ki jo bo predložil tudi vsem kršiteljem.
- V prvem polletju so poslovale z izgubo dve temeljni oziroma delovni organizaciji in sicer Stolarska Dobropolje ter TOZD Sinoles Ivančna Gorica. V obeh organizacijah imajo sprejete sanacijske programe izvršni svet pa zahteva, da pripravijo analizo izvajanja teh programov, ocenijo pozitivne učinke ter to analizo predložijo izvršnemu svetu do 30. 9. 1986.
- Več kot polovica delovnih organizacij je znižala delež akumulacije v dohodku tako, da se je število organizacij, ki poslujejo z motnjami, močno povečalo. Zaradi tega izvršni svet v prvi fazi imenuje posebne skupine, ki bodo spremljale poslovanje posameznih TOZD in DO, zlasti tistih, ki v poslovni sklad niso razporedile, nobenih sredstev. V teh skupinah bodo poleg članov izvršnega sveta, ki bodo neposredno odgovorni za analiziranje stanja, tudi člani Občinskega sindikalnega sveta. Tako je potrebno spremljati v poslovanje v:
 1. Stolarska Dobropolje, zadolžen tov. Marjan Ahlin — preds. IS
 2. Lesnina TOZD Sinoles Ivančna Gorica, zadolžena tov. Anica Ročanek — član IS
 3. Instalacije Grosuplje zadolžen tov. Miro Pavič — član IS
 4. Zmaj TOZD Specialne baterije, Šentvid, zadolžen tov. Janez Bajc — član IS
 5. Agrostroj TOZD Albin Grajzer, Ivančna Gorica, zadolžen tov. Jože Strmole — član IS
 Izvršni svet predlaga, da poleg članov izvršnega sveta Občinski sindikalni svet za navedene delovne organizacije določi tudi svoje člane, ki bodo spremljali poslovanje v navedenih TOZD-ih in delovnih organizacijah.
- Izvršni svet predlaga, da že do obravnave poslovanja na skupščini zadolženi člani pripravijo krajše informacije o stanju v prej navedenih temeljnih in delovnih organizacijah ter v okviru razprave na skupščini seznanijo tudi delegate.
- Izvršni svet predlaga skupščini, da informacijo o poslovanju gospodarstva občine v prvem polletju sprejme skupaj s stališči izvršnega sveta in stališči oblikovanimi na sami seji skupščine.

Delegati so se sestali na septemberskih sejah

15. in 17. septembra so zasedali vsi trije zbori SO Grosuplje. Ne glede na to, da so tudi delegati užili nekaj dopusta je bil dnevni red kar obsežen. S standardnimi točkami (vprašanja in predlogi delegatov, potrditev zapisnika, poročilo o uresničevanju sklepov ter volitve in imenovanja) vred jih je bilo 17. Morda kar preveč za vse tiste, ki se zares poglobijo v gradiva in jih obravnavajo v delegacijah. Saj je tudi takih nekaj, mar ne? No, pa to prepustimo v odločitev delegatom samim in pogledimo, kaj vse so obravnavali:

- poročilo po poslovanju OZD v I. polletju in polletno realizacijo proračuna občine Grosuplje
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov
- dvoje zadev s področja družbenega varstva borcev
- analizo o izvajanju zakona o cestah ter predlog odloka o prispevku za vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest na območju občine Grosuplje
- uresničevanje politike štipendiranja ter poklicnega usmerjanja v naši občini za leto 1985 (povzetek gradiva objavljamo v posebnem članku)
- predlog za podelitev nagrad Louisa Adamiča za leto 1986
- osnutek odloka o prekrških zoper javni red in mir v občini Grosuplje (več o novostih iz odloka preberite v posebnem članku)
- predlog odloka o ustanovitvi, sestavi in nalogah sveta družbenega sistema informiranja v občini Grosuplje
- predlog odloka o spremembah odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč
- predlog DD o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč
- ter predlog sklepa o poimenovanju podružnične šole Podtabor.

Volitve in imenovanja

Samoupravni organ:

- BLACK & DECKER Grosuplje je ponovno imenoval Stane Jurca za direktorja DO
- OBRtna ZADRUGA »MAGRO« Grosuplje je imenoval Majdo Javornik za direktorico zadruge
- GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE je ponovno imenoval Bogdana Korošca za direktorja DO
- INSTALACIJE Grosuplje je imenoval Franca Potokarja za direktorja DO
- KOVINASTROJ Grosuplje je ponovno imenoval Jožeta Marolta za direktorja DO
- AGROSTROJ Ljubljana TOZD »ALBIN GRAJZER« Ivančna Gorica je imenoval Rajka Rahnetja za direktorja TOZD
- OŠ I. SPUB TONETA TOMŠIČA Dobropolje je imenoval Jožeta Mikliča za ravnatelja šole
- OŠ »FERDO VESEL« Šentvid pri Stični je imenoval Jerneja Lampreta za ravnatelja šole